

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29.02.1984, sp. zn. 4 Cz 1/84, ECLI:CZ:NS:1984:4.CZ.1.1984.1

Číslo: 32/1985

Právní věta: Opravným rozhodnutím (§ 25 not. ř. a § 164 o. s. ř.) nemůže státní notářství opravit výrok svého předchozího pravomocného rozhodnutí, když jím nebylo rozhodnuto o veškerém majetku zůstavitele, ani výrok takového rozhodnutí, který nebyl dostatečně určitý a jasný, jakož i výroky, jimiž byly vyjádřeny projevy vůle účastníků řízení o dědictví, nebo výroky vycházející z nesprávně zjištěného skutečného stavu věci.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 29.02.1984

Spisová značka: 4 Cz 1/84

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Notářství, Notářství státní, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 95/1963 Sb. § 25 99/1963 Sb. § 164

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní notářství v Litoměřicích projednalo dědictví po zůstavitelce R. H. a schválili dohodu dědiců, již se vypořádali o dědictví. Do dědictví náležela polovina pozemků v K., a to zahrady parc. č. 277, zahrady parc. č. 280, pozemku parc. č. 287 - mlýnský potok, role parc. č. 401, pozemku parc. č. 627 - mlýnský potok, pozemku parc. č. 628 - mlýnský náhon a zahrada, louky parc. č. 282, stavební parcely a sušírny parc. č. 304. Do výměry půl hektaru měl podle dohody převzít tyto pozemky syn zůstavitelky P. H. a veškerý ostatní majetek z dědictví s výjimkou blíže popsanych cenností měli převzít synové zůstavitelky Z. H. a J. H., a to každý z jedné poloniny s tím, že rozdělení se provedou sami.

Po právní moci rozhodnutí o schválení dohody o vypořádání dědictví vydalo státní notářství k návrhům dědice Z. H. několik opravných rozhodnutí.

Prvním rozhodnutím provedlo opravu tak, že v první řádce citované dohody dědiců mají být místo slov „polovici pozemků“ uvedena slova „část nemovitostí“ s tím, že v ostatním zůstává rozhodnutí o schválení dohody beze změny. Toto opravné rozhodnutí nabylo právní moci.

Dalším rozhodnutím provedlo státní notářství opravu uvedeného opravného rozhodnutí tak, že v důvodech rozhodnutí citovaný výměr KNV v P. byl správně vydán 10. 5. 1951 a nikoliv 1961.

Třetím rozhodnutím opravilo státní notářství rozhodnutí, jímž byla schválena dohoda dědiců, na toto znění: „Pozůstalý syn Z. H. a pozůstalý syn P. H. převezmou každý z nich jednu čtvrtinu pozemků parc. č. 277, 280, 287, 627, 628, 282 a 304, zapsaných na listu vlastnictví č. 267 pro obec K. Pozůstalý syn J. H. převezme polovinu pozemku parc. č. 401, zapsaného na listu vlastnictví č. 267 pro obec K., a další majetek. V ostatním se rozhodnutí nemění“.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že posledním uvedeným opravným rozhodnutím byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 164 o. s. ř. předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zřejmé nesprávnosti; týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá op tom předseda senátu opravné usnesení, které doručí účastníkům; přitom může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, pokud opravné usnesení nenabude právní moci.

Toto ustanovení platí ve smyslu ustanovení § 25 not. ř. také pro řízení před státním notářstvím.

Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že dopustí-li se státní notářství v rozhodnutí nebo v jeho vyhotovení omylu, jakým je chyba v psaní, v počtech nebo jiných podobných zřejmých nesprávnostech, je povinno taková pochybení kdykoliv (a tedy i po právní moci rozhodnutí) na návrh nebo z úřední povinnosti opravit.

Opravou lze napravit také všechny zřejmě nesprávnosti, které představují rozpor mezi zněním rozhodnutí, jak bylo vyhlášeno, a jeho písemným vyhotovením. Oprava se může týkat jak úvodní části, tak výroku i důvodů rozhodnutí.

Státní notářství však nemůže provést opravu výroku rozhodnutí tak, že by došlo k jeho změně. Opravou tedy nemůže státní notářství měnit výrok, v němž v důsledku jeho pochybení nedošlo k rozhodnutí o veškerém zůstavitelově majetku, ani výrok, u něhož není v důsledku jeho nejasnosti a neurčitosti jisto, jak byl rozhodujícím orgánem či účastníky míněn. Rovněž je vyloučeno, aby v rámci opravného rozhodnutí byly měněny důsledky vůle účastníků podle skutečného stavu věci, který však byl shledán až po původním pravomocném rozhodnutí (§ 25 not. ř., § 154 odst. 1 o. s. ř.) a který nebyl před původním rozhodnutím účastníkům znám.

Jestliže tedy v projednávané věci byli v rozhodnutí o schválení dědické dohody dědici P. H. a Z. H. určeni jako ideální podíloví spoluvlastníci pozemků parc. č. 277, 280, 287, 282, 627, 304 a 401 v K., pokud přesahují výměrou půl hektaru, nepostupovalo státní notářství správně, když s poukazem na ustanovení § 164 o. s. ř. provedlo opravu tohoto rozhodnutí tak, že pozůstalí synové dědí každý jednu čtvrtinu pozemků parc. č. 277, 280, 287, 282, 627 a 304 v K. a dědic J. H. jednu polovinu pozemku parc. č. 401 v K.

Ze shora uvedeného vyplývá, že rozhodnutím státního notářství byl porušen zákon v ustanoveních § 4 odst. 1 a § 25 not. ř. v souvislosti s ustanovením § 164 o. s. ř.